

PĂTRĂSCANU COLABOREAZĂ CU BODNĂRAȘ LA INSCENARE

Printre secțiile P.N.T-ului se găsea și Cercul profesional militar care se constituie în toamna anului 1946 ca parte integrată în Organizația Capitalei condusă de Mihalache. Președintele Cercului profesional era generalul Gabriel Negrei, iar vicepreședintele colonelul Ștefan Stoica care declară "am avut prima grijă să ne alcătuim statul de funcționare, după ianuarie 1947 și din evoluția situației politice, știu că în această lună se hotărâse pregătirea listelor cu conducătorii tuturor organizațiilor în vedere arestării, iar Bondrescu (seful Siguranței Capitalei), întrebându-l pe 23 ianuarie de Teohariț Georgescu: "dacă este în măsură, în caz de nevoie, să ridice în 24 de ore elementele instigare din Capitală", a răspuns afirmativ că "am dat ordin să se ia măsuri hotărâte, să se interzică total accesul la sate al agitatorilor politici. Manistii nu au ce căuta la sate."

Când pe 15 Martie 1947 au început arestările, printre cei ce s-au ascuns s-a aflat și col. Ștefan Stoica. După câteva zile a reapărut și continuându-și activitatea a ținut o conferință asupra "Armatei de mâine" în care a spus că trebuie să avem ca în Elveția cetățeni pregătiți cu ranita și pusa acasă, gata pregătiți. La conferință a asistat și Ion Mihalache invitat.

Apoi pe 2 Aprilie 1947 col. St. Stoica a înaintat un "Plan general de organizare al Armatei" care prin Vasile Serdici trebuia să ajungă la Iuliu Maniu. Acest plan întocmit de comisia de organizare condusă de generalul Grigore Stoica printre altele sublinia:

"I. Unități operative. În cazul când Germanii sunt în țară și ne supraveghează să nu fim contra lor.

Prin politică să se asigure stocuri de tancuri și avioane, în străinătate (țări amice), de unde pe timpul perioadei de tensiune diplomatică să poată fi aduse în țară pe calea aerului sau altfel.

Pentru conducerea superioară, curs de informații (anexă Școala Superioară de Război) prin care să treacă un număr de ofițeri permisi de germani...

Camuflări de unități de ale noastre, în țări mari străine amice, mari unități, sămburele activ cu Comandament și State-Major proprii care să continue instrucția acolo, pe loc (în acele țări). Același lucru în Cehoslovacia, cu care mergem mână în mână."

Și în declarația pe care o dă la anchetă, col. Stoica spune că prin cuvântul "Germaniei" se înțelege trupele de ocupație, pentru că cei care au alcătuit planul - au voit să evite cuvântul Ruși spre a nu da loc la bânueli. La baza acestui plan stă ideea eludării tratatului de pace prin diferite camuflări...

Acest plan a fost trimis lui Maniu și spune Stoica "deoarece deținea depline puteri și nu putea să nu fie de acord cu scopul acestor acțiuni de forță."

Am văzut că înaintarea planului s'a făcut pe 2 Aprilie 1947, iar în preajma lui 15 Aprilie Iuliu Maniu le-a spus să nu mai activeze sub nici o formă.

În aceea perioadă la club s'a svonit că ceva este în neregulă pentru că s-a interzis activitatea Cercului profesional militar. Se zvonea că Maniu era informat că acest Cerc militar era infiltrat cu agenți ai siguranței, circulând chiar numele colonelului Ticuță Mihăilescu, Zota, George Căpitanu, Dumitru Stătescu și alții.

După proces, în vara lui 1948 când am citit fragmente publicate în procesul Maniu-Mihalache am văzut că cei doi fruntași au negat aceste acuzații aduse de câțiva ofițeri din Cercul profesional militar, mai ales că lipsa unor de caracter o constatasem la Vaca-

restii unde stătușem împreună după ce depuseseră ca martori.

Dar adevărul l-am aflat după -procesul lui Lucretiu Pătrășcanu.

Căutând să se apere împotriva legăturilor cu național țărănistii, Lucretiu Pătrășcanu a declarat că după cuvântarea lui de la Cluj (în fața studenților (1946)) a refuzat să dea lista prietenilor lui, cerută de Maniu, în scopul de a nu-i ataca în timpul campaniei electorale din toamna aceluși an.

În continuarea apărării, aduce un fapt și mai senzational pentru elucidarea contribuției lui la dizolvarea PNT-ului.

Reliefează că vărul lui, colonelul Ștefan Stoica, a venit la el ca să-i ceară sprijin de salvare, fiind urmărit de siguranță ca să fie arestat pe 15 Martie 1947,

În scrisoarea pe care o trimite lui Gheorghiu Dej prin organele anchetatoare face o precizare care descoperă altă fațetă a înscenării procesului Maniu, la care el a contribuit:

"...Cu acest prilej l-am determinat pe (n.n. col. Șt. Stoica), după o amplă discuție să devină informatorul nostru și să ia contact cu unul dintre organele noastre de informație. În cele din urmă a acceptat sfatul meu. Am comunicat lui Emil Bodnăraș cele discutate, **ȘI ÎN CASA MEA, ÎN PREZENTA MEA, TRIMISUL S.S.I-ului A LUAT CONTACT CU ȘTEFAN ȘTOICA**. Conversația mea și faptul că Șt. Stoica s'a declarat gata să facă pe informatorul le-am comunicat și Ministrului de Interne, personal."

Și "vărul" și-a început activitatea. Era spre sfârșitul lui Martie și a acționat după indicațiile SSI-ului. Așa se explică faptul că a urgentat predarea Planului de organizarea Armatei cu termeni camuflați și după "sfaturile" primite la înaintat spre I. Maniu. A mai ținut și Conferința despre "Armata de mână" reliefând modelul elvețian cu "ranița și pușca acasă a fiecărui cetățean" pentru ca problema rezistenței și subversivității să se poată constata. Când au început arestările, după înscenarea de la Tămădă, col. Ștefan Stoica s'a ascuns și a așteptat până s'a înapoiat vărul Lucretiu de la Bruxelles, când:

"După o convorbire telefonică cu Ministerul de Interne am comunicat lui Ștefan Stoica să se prezinte la Ministerul de Interne și să se pună la dispoziția organelor anchetatoare. Lucru care l-a făcut în aceiași zi. Câteva zile înainte de proces, în urma unei convorbiri cu Bunaciu, l-am chemat de jos pe Stoica (adică din arest) și l-am sfătuit să urmeze întocmai dispozițiile lui Bunaciu (Acesta din urmă a asistat chiar personal la o parte din această conversație). La proces Șt. Stoica a urmat sfatul dat de mine.

Așa arată "legăturile" mele cu conducerea național țărănistă."

Și într'adevăr Stoica și-a jucat rolul după indicațiile lui Bunaciu și a acuzat conducerea PNT-ului de pregătiti de răsturnarea prin violență a regimului comunist, dovadă fiind planurile de organizare pe care le-a predat lui Maniu.

Însă memoria l-a făcut să "uite" că din Iunie ¹⁹⁴⁴ până la 23 August când a colaborat în B.P.D. și venea de la Poiana Tapului, văietându-se că nu are mijloace materiale, atunci Maniu a dat dispoziție lui Mihai Popovici să-l ajute lunar, financiar.

Acum drept mulțumire și-a pus "vărul" să-l "ajute" pe Maniu.

Pe el în schimb îl vor ajuta tovarășii de drum asasinându-l, vărul condamnat 8 ani, a murit și el în pușcărie.

SANTAJE SI PRESIUNI PENTRU JUSTIFICAREA ÎNSCENĂRIILOR

S'a început cu luarea de ostateci. Au fost arestate soțiile unor planificatori să fie arestați. De exemplu Maria Mocanu soția comandorului de marină Gheorghe Mocanu și Maria Cioroiu, soția comandorului de aviație Mircea Cioroiu, obligându pe soți să se predea. După ce s-au predat, soțiile n-au fost eliberate și ținute ca soții să depună mărturie acuzatoare împotriva conducătorilor partidului după indicațiile anchetatorilor. După ce au făcut acest lucru nici atunci nu li s'a dat drumul și în continuare au fost ținute pentru ca soții să fie judecați pe baza declarațiilor făcute ca martori, obligându-i să și le mențină și în propriul proces. Și numai după ce li s'a comunicat sentința nr. 777/19 Mai 1948, atunci au fost eliberate soțiile.

Ionel Pop, nepotul lui Iuliu Maniu a fost arestat împreună cu fiul lui, amestecat într-o afacere la cantina uzinei Malaxa, și santajat în acest mod, făcându-l să dea o declarație de desolidarizare de partid și tatăl și fiul au fost eliberați de la Văcărești în Dec. 1947. Dar nu după mult timp a fost arestat și eliberat în 1955 când s-au folosit de el în comitetul revistei "Gladul Patriei" și în comitetul de repatriere, după 1955.

Dar cea mai degradantă declarație a fost a lui Vasile Serdici, membru marcant al partidului despre care Nicolae Carandino judecat în același loc scrie în cartea publicată "File de istorie", printre altele: "Alcoholic, Serdici fusese presat în timpul anchetei să declare, contra băutura, vrute și nevrute, ca la proces să profer chiar la adresa lui Iuliu Maniu un blestem de o josnică ținută morală." Tot despre acest personaj, ziaristul american - Reuben H. Markham în cartea publicată în 1949, sub numele "Rumania under the soviet yoke", (la pag. 403) scrie în cuvinte dure atitudinea acestuia avută la proces datorită viciului său.

Nu poate fi uitată nici declarația lui Nicolae Penescu, că Maniu se purta ca un dictator cu mânsă, făcută prin santaj cu soția carei fusese arestată și cu fiul care-l dusesse cu mașina la Tamădău, putând fi implicat în proces.

Santajele au continuat, în special cu unii militari care s-au prețat să facă jocul anchetatorilor "dovedind o penibilă slăbiciune de suflet, cu atât mai penibil cu cât uniformă, cel puțin, le-ar fi impus mai multă decență, dacă nu mai multă bravură."

Înscenarea procesului se vede din mărturisirile unui, fin și atent observator, condeier neîntrecut în presa democratică, rămânând demn în fata promisiunilor și santajului, având și el soția arestată - Nicolae Carandino -:

"Continuam să fiu acela care la anchetă a refuzat să se transforme în martor sau să renunțe la cetățenia română și care respinse atâtea asemenea infamante soluții.... felul în care a decurs procesul m-a determinat deseori să intervin, mai ales la audierea martorilor, audiere la care toți apărătorii noștri au părăsit la ordin băncile apărării. Fost avocat, nu mi-a fost greu să răstorn unele depoziții, sau să pun în dificultate pe unii martori prefabricați. La un moment dat, solicitat de procurorul general Stanciu, colonelul Petrescu, Președintele Tribunalului, m'a amenințat că de mai scot o vorbă mă bagă în lanțuri și mă judecă în lipsă. Am acceptat cu jumătate de voce mușenia impusă, dar ceva mai târziu, cu riscul de a provoca un nou protest al procurorului, împotriva faptului că terorizam martorii, am intervenit din nou. Era greu de altfel să te ascultând cum nepotii lui Maniu înjurau pe Mihalache, și nepotii

lui Mihalache pe Maniu, Cum generalii susțineau că-i învățasem (prin articolele din ziar) să fie anti-sovietici și în general, cum o seamă de oameni mici deveneau, de voie de nevoie mărunți...

Grigore Graur interogată cu permisiunea președintelui și despre Iuliu Maniu, a făcut poate cea mai îndrăzneță depunere din proces, alături de aceea a lui Vasile Netea, o depunere care a recomandat un om, a răscumpărat o instituție și, în parte, chiar o familie. Postul co-director al "Adevărului", a vorbit clar și răspicat. Nu a spus decât evidente, dar cât de rar și cât de prețioase erau ele în acele momente în care spaima sugruma glasurile... Vasile Netea a proclamat răspicat rolul lui Maniu la Alba Iulia și, în general, meritele acestui om în făurirea unității naționale. Nu mă puteam opri să asist la acest spectacol, la care atât de puțin participam: IMI DĂDEAM SEAMA, ODATA CU PUBLICUL, CUM IULIU MANIU ÎȘI DESĂVARȘEA STATUIA... Maniu, a fost tot timpul cheia de boltă. El și-a asumat, din prima clipă toate răspunderile, acoperind pe toți aceia care, la îndemnul său expres sau tacit, îl ascultaseră. A respins, firește toate manevrele care încercau să-l implice în complotul celor de la externe...

Ion Mihalache a răspuns, de asemenea, la interogatoriu, cu surprinderea omului năpăstuit, care încearcă să iasă de sub acuzarea unor nedrepte învinuiri... în anii următori, în deosebi după moartea lui Maniu, țărănul a dovedit noblețe... Ion Mihalache a fost obiectul unor continuu și escaladate presiuni... refuzând tot timpul să dea declarația solicitată contra lui Iuliu Maniu, situația nu i s'a modificat decât în sensul unei din ce în ce mai accentuate severități, a fost bătut în celulă și înainte de a muri, a strigat la vizetă durerea și indignarea lui...

Atitudinea lui Ilie Lazăr căpăta în schimb, uneori, aspecte de bravură. Agitatorul transilvănean păcătuia încă odată, împotriva mării. Îl mânia temperamentul...

La ultimul cuvânt Nicolae Carandino constata că, ziarist fiind, nu complotase. Pe când complotistul uneltește împreună cu alții pe întuneric, "ziaristul" scrie singur, la lumina zilei. - Eu rămân, aceea care am semnat, eu nu dezertez de lângă semnătură. Am căzut luptând cu pana în mână, pe avanposturi, vă cer, domnilor, onorurile războiului".

La această profesiune de credință au răspuns huiduielile sălii umplute cu agitatorii comunisti, o altă înscenare.

Așa se încheia această farsă judiciară montată nu ca să descopere adevărul ci să propăvăduiască minciuna, sub "autoritatea a doi delicvenți, Alexandru Petrescu și Constantin Stancu, șantajați la ora aceea cu eticheta de criminali de război, la care au acceptat să mai adauge încă una de criminali ai poporului român, oon-damnând la ordinele Moscovei pe cei ce apărau independența, integritatea și libertatea.

CEALTA FARSĂ: APĂRĂTORII TRANSFORMAȚI ÎN ACUZATORI

Avocatii, în regimul comunist, în loc să desvăluie nevinovăția celor din boxă, în cazul de față înscenarea evidentă cu cele două avioane care aveau câte un loc disponibil pentru cele zece persoane "canditate" la plecare și cu aprobarea de zbor dată de rusi (stăpânii spațiului de zbor românesc), ei i-au acuzat, și mai mult au aruncat vina unuia asupra altuia din boxă.

În primul rând avocatii solicitați de Iuliu Maniu au refuzat să-l apere, iar apărătorul din oficiu, decanul baroului - Paraschivescu Balaceanu a menționat în fața Tribunalului că a acceptat să-l apere răspunzând exigențelor de etică profesională (n.n. ca să nu fie și el acuzat de colaborare cu un dușman al poporului). Deci nu era preocupat să dovedească nevinovăția și să scoată la lumină adevărul, mai ales după cum preciza că "acuzatul Maniu se află în fruntea piramidei infracțiunilor". Mai reliefează că deși coacuzatii, V. Serdici îl acuză cu cuvinte grele, iar N. Penescu îl caracterizează "dictator cu surâsul pe buze și manusi în mână", totuși Maniu vorbește despre ei în termeni elogioși... socotind că au fost de natură nu numai să lămurească, dar să ajute acuzarea.

"Pe când Maniu se plasează în centrul preocupărilor acuzării, au cele 9 capete de acuzare. Parchetul a prezentat acte care lovesc demnitatea noastră de cetățeni și ofensează prestigiul și interesele Statului român, atacând prin articole publicate în presa din străinătate, cu alte cuvinte nu vrea să ajute apărarea prin discutarea lor. Mai mult crima de trădare îl arată pe Maniu ca infracțiune comisă în cadrul mandatului dat lui Grigore Niculescu Buzestii, ca și acuzarea lui Serdici, iar parchetul are suficiente dovezi, și Maniu nu vrea să recunoască."

Mai sus am văzut că Maniu a spus-o clar că nici unul din capetele de acuzare nu este adevărat.

Subliniind încă odată că apărarea o face numai din disciplina profesională, obligație, datorie cetățenească, încheie cerând să se dea și pentru judecată și pentru judecați și pentru opinia publică un verdict în care să se vadă acea certitudine a obiectivității și a înțelegerii. Decanul n-a avut curajul să sublinieze abuzurile, înscenările, furtul voinței naționale, arestările continue, toate fără de legile care au condus la trimiterea Memoriilor în străinătate, dar mai ales să ceară achitarea.

Mircea Manolescu "apărându-l" pe N. Carandino arată că Parchetul a reușit să adune atâtea probe acuzatoare, de o gravitate excepțională ce le sunt imputate "delicvențelor", fiind bine evidențiate în rechizitoriu, cu toate acestea clientului său i s-au acordat calificări mult mai indulgente.

În ceea ce privește tentativa de trecere frauduloasă a frontierei așteaptă pedeapsa (nici un cuvânt de înscenare), iar în ceea ce privește activitatea de la "Dreptatea" cu linia politică și vehementa articolele prin care se atacau abuzurile, aceasta era indicată de președinte. "Bun" avocat, apăra acuzând pe alții, într'un proces în care viața și viitorul unui neam erau în joc.

Dobrovici, un alt zis apărător al lui Ion Mihalache avertizează că are o misiune dificilă pentru ași apăra clientul "deoarece asupra acestuia apăsa o cascadă de acuzații, anunțând o luptă inegală căci Parchetul dispune de numeroase documente, în timp ce noi nu avem argumente să le opunem."

Vlad Dimitriu apărându-l pe Nicolae Penescu aruncă responsabilitatea Memoriorilor pentru străinătate asupra delegației permanente, fiind o conducere colectivă. Subliniază că acuzatul își recunoaște crimele plurale fără nici un contra argument.

Ionel Teodoreanu apărînd pe Emil Oprisan îl prezintă ca pe un funcționar mărunț, marcat de influența nefastă și neglijența ce domnea în Ministerul de externe. În acele zile chiar s'a trecut la înlocuirea lui Tătărașcu cu Ana Pauker.

Și avocatul Lăzărescu apărîndu-și fratele, aruncă toată responsabilitatea pe Victor Rădulescu-Pogoneanu care a abuzat de situația lui în minister pentru a-și obliga subalternii să comită acțiuni pe care nu aveau posibilitatea să le cunoască gravitatea.

Doamna Daraban apărînd pe Radu Niculescu Buzesti a subliniat că acesta n'a avut cunoștința gravității faptelor în care se găsea angajat.

N.N. Vasiliu, decanul adjunct al baroului, apărînd pe Victor Rădulescu-Pogoneanu îl caracterizează egocentric până la megalomanie arătînd că asupra lui a exersat atmosfera nefastă din Ministerul de Externe și complexul creat de infirmitate. În final cere o pedeapsă care să-i dea posibilitatea să trăiască și să se reabiliteze.

Avocatul Radu Matei în apărarea lui Vasile Serdici după ce arată că acesta dîndu-și seama de trădarea complotiștilor s-a desolidarizat, fi cere achitarea avînd în vedere blestemul de o josphică ținută morală proferat la adresa lui Maniu. Și a făcut-o și la dînd demnul fiului, care însoțindu-l la proces (ca avocat stagiar și cu aprobarea lui Nicolșki) i-a spus avocatului în auzul celor din boxă: "Pe ăștia să-i bagi în mîsa, numai pe tata să-l salvezi."

Această detestabilă expresie care i-a lăsat cu gura căscată pe cei din boxă, a fost spusă de Nicolae Penescu la Jilava în timpul reeducării (1963-1964) și mi-a fost reconfirmată în Ianuarie 1990 de către Nicolae Carandino și Camil Demetrescu.

A urmat pronunțarea Senținței nr. 1988 prin care au fost condamnate 19 persoane dintre care în contumacie patru. Era vorba de diplomații care au apărut interesele românești la Conferința de Pace de la Paris după indicațiile lui Iuliu Maniu.

S-au pronunțat pedepsele:

Iuliu Maniu condamnat pe viață; Ion MIHALACHE pe viață; Nicolae PENESCU la 5 ani și mărită la 10 ani; Nărmis pe Bărağan și rearesta în 1959 cu o pedeapsă de 15 ani, grațiat în 1964; Nicolae CARANDINO condamnat 6 ani, mărită la 8 ani și trimis pe Bărağan de unde i s' ridicat D.O.-ul în 1964; Ilie LAZĂR la 10 ani; Grigore NICULESCU-BUZESTI la 25 ani în contumacie, aflat în S.U.A.; Grigore GAFENCU la 20 ani în contumacie aflat în Elveția; Alexandru CRETEANU la muncă silnică pe viață, fiind în S.U.A.; Constantin VIȘOIANU la 15 ani în contumacie, fiind în SUA; Victor RĂDULESCU-POGONEANU pe viață; Emil OPRISAN la 3 ani; Florin ROIU la 5 ani; Emil LĂZĂRESCU la 2 ani; Camil DEMETRESCU la 15 ani și apoi cu D.O. până în 1964; Vasile SERDICI la 10 ani; Radu NICULESCU-BUZESTI la 10 ani și apoi cu D.O. pe Bărağan; Ion MOCSONY-STYRCEA, la doi ani și în continuare la 15 ani în procesul L. Pătrășcanu, iar pe 5-09-1964 plecat în Elveția; Ștefan STOICA la 8 ani; Dumitru STĂTESCU la 1 an,